

ZARZĄDZENIE NR 11
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 11 czerwca 2021 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Krutynia”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Wydzielanie się świerków, sosen oraz dębów w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (dotyczy: kornika drukarza, kornika ostrozębego, przyplaszczka granatka, ściigi i opiętka dwuplamkowego), które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez ścięcie i usunięcie z terenu rezerwatu: 1) świerków, sosen, dębów zasiedlonych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania się kambiofagów <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u> ; 2) świerków i sosen nie zasiedlonych, ale jedynie w przypadku wystąpienia sytuacji klęskowej (wiatrołomy i śniegołomy) w celu niedopuszczenia do powstania ognisk gradacyjnych, <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u> .
2.	Uszkodzenie drzewostanów przez foliofagi i kambiofagi skutkujące ich osłabieniem	Utrzymanie gatunków ptaków owadożernych wpływających na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów. Prognozowanie (monitoring) występowania foliofagów i kambiofagów poprzez wywieszanie pułapek feromonowych w miejscach, gdzie stwierdzono wzmożone wydzielanie świerka i sosny, spowodowane wzmożonym żerowaniem owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew zgodnie z wytycznymi Zespołu Ochrony Lasu.
3.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru, zagrożenie dla bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach znajdujących się w granicach rezerwatu	Utrzymanie drożności linii oddziałowych poprzez przycinanie krzewów (głównie leszczyzny) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność; utrzymanie otwartego charakteru powierzchni pod liniami energetycznymi poprzez usuwanie powstałych pod nimi nalotów drzew i krzewów. Utrzymanie drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg leśnych i szlaku kajakowego; zapewnienie bezpieczeństwa osobom poruszającym się po drogach znajdujących się w granicach rezerwatu i szlaku poprzez ścięcie drzew niebezpiecznych (dotyczy: złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecięcie w sytuacji zatarasowania drogi/szlaku <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (nie dotyczy posuszu jałowego), po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u> Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych w celu sprawniejszego dojazdu wozów strażackich do drzewostanów objętych pożarem.
4.	Sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej na otwartych ekosystemach	Wykaszanie śródleśnych łąk i pastwisk w celu niedopuszczenia do zaniku otwartych ekosystemów.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
	(łąkach śródleśnych, pastwiskach i gruntów rolnych) powodująca zanik ekosystemów o takim charakterze.	Wycinanie nalotów gatunków drzewiastych ze śródleśnych łąk i pastwisk. Utrzymanie właściwej struktury terenów otwartych przeznaczonych do wykaszania poprzez wyrównywanie powierzchni zbuchtowanych przez dziki, z wykorzystaniem zabiegów agrotechnicznych (bronowanie i wałowanie).
5.	Nieumyślna ingerencja w przyrodę rezerwatu, przekraczanie granic rezerwatu przez osoby do tego nieuprawnione	Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza jego granicami

Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 21
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Olsztynie z dnia 21 czerwca 2021 r.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	<p>1) Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ściigi i opiętka dwuplamkowego (z możliwością zagospodarowania drewna) <u>po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</u> W celu uzyskania stanowiska tutejszego organu należy wysłać na adres: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje:</p> <p>a) czy podjęte zostały czynności prognozujące występowanie ww. gatunków owadów w granicach rezerwatu lub w pobliżu rezerwatu, zgodnie z zasadami ochrony lasu, np. poprzez wywieszanie pułapek feromonowych, które wykazały wzmożony rozwój wymienionych gatunków owadów,</p> <p>b) liczby drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowej masy,</p> <p>c) lokalizację drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS – w przypadku grupy drzew (więcej niż 3 szt.) jedna lokalizacja GPS ze wskazaniem liczby sztuk zasiedlonych wokół drzewa z podaną lokalizacją, a w przypadku drzew występujących pojedynczo oddzielne lokalizacja GPS dla każdego drzewa)</p> <p>2) Usuwanie niezasiedlonych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych na skutek działania niesprzyjających czynników atmosferycznych (wiatrołomy, śniegołomy) z możliwością zagospodarowania drewna, <u>po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (dotyczy jedynie przypadków wystąpienia sytuacji klęskowej)</u></p>	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
2.	Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
	Wywieszanie pułapek feromonowych		
3.	Przecinanie linii oddziałowych oraz usuwanie nalotów drzew i krzewów pod liniami energetycznymi	wg potrzeb	Obszar rezerwatu

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
	<p>Bieżące ścinanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecinanie w sytuacji zatarasowania drogi/szlaku kajakowego znajdującej się w granicach rezerwatu z <u>możliwością zagospodarowania drewna iglastego (dotyczy świeżych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych w okresie wiosenno-letnim) ze względów przeciwpożarowych, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p> <p><u>Wszystkie drzewa niebezpieczne gatunków liściastych po przecięciu należy pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu.</u></p>	wg potrzeb	Drogi/szlak kajakowy w granicach rezerwatu przyrody
	<p>Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych poprzez uzupełnianie powstałych w drodze ubytków materiałami pochodzenia naturalnego. Profilowanie dróg równiarką (dotyczy dróg, które ze względu na zły stan techniczny będą wymagały wykonania takiej czynności) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</p>	wg potrzeb	Drogi w granicach rezerwatu przyrody
4.	<p>Wykaszenie śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody.</p> <p>Usuwanie nalotów roślinności drzewiastej (drzew, krzewów) z otwartych ekosystemów (śródleśnych łąk, pastwisk) z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody</p>	<p>0,78 ha</p> <p>1,07 ha 0,30 ha 0,80 ha</p> <p>1,63 ha 1,11 ha 3,31 ha 2,16 ha 1,50 ha 0,96 ha 0,37 ha</p>	<p><u>Leśnictwo Mikołajki</u> 136m</p> <p><u>Leśnictwo Gąsior</u> 181m 181n 182k</p> <p><u>Leśnictwo Ukta</u> 221j 221r 224b 295d 295h 295m 296b</p>
	<p>Bronowanie i wałowanie powierzchni zbuchtowanej przez dziki w celu utrzymania rolniczego charakteru tej powierzchni, <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p>	wg potrzeb	Łąki na obszarze rezerwatu
5.	<p>Dochodzenie rannej zwierzyny łownej przez 1-2 myśliwych z wykorzystaniem 1-2 psów prowadzonych na otoku z możliwością jej dostrzelenia po znalezieniu. <u>Dostrzelenie rannej zwierzyny może się odbyć dopiero po uzyskaniu telefonicznej zgody udzielonej dochodzącym przez Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie.</u></p>	wg potrzeb	Obszar rezerwatu

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098).

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Projekt zadań ochronnych dla ww. rezerwatu sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawionych przez jednostkę zarządzającą tym rezerwatem, tj. Nadleśnictwo Maskulińskie.

Projekt zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia” obejmuje wykonywanie następujących czynności:

1) Usuwanie drzew zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ściigi i opiętka dwuplamkowego (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia)

W przedmiotowym rezerwacie nadleśnictwo odnotowuje wydzielanie się posuszu świerkowego, sosnowego i dębowego. Nie usunięcie drzew zasiedlonych przez ww. gatunki owadów może przyczynić się do ich namnażania i tym samym powstawania ognisk gradacyjnych, co w konsekwencji może przyczynić się do zamierania drzewostanów z udziałem świerka, sosny i dęba. Wobec powyższego zaplanowano usuwanie zasiedlonych świerków, sosen i dębów z terenu rezerwatu, jednakże po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie.

2) Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych i wywieszanie pułapek feromonowych (wskazane w pkt 2 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym budek lęgowych przyczyni się do utrzymania w rezerwacie gatunków ptaków owadożernych, które wpływać będą na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów liściastych i iglastych w jego granicach.

Wykładanie pułapek feromonowych jest natomiast działaniem pozwalającym na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu i mającym na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodotwórcze.

3) Utrzymanie linii oddziałowych i powierzchni pod liniami energetycznymi, drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg oraz zapewnienie bezpieczeństwa dla osób korzystających z nich (wskazane w pkt 3 załącznika do zarządzenia)

Biorąc pod uwagę zagrożenie pożarowe podczas zerwania linii energetycznej za niezbędne uważa się przecinanie drzew znajdujących się pod liniami oraz usuwanie spod nich powstających nalotów drzew i krzewów.

Ze względu na zagrożenie pożarowe podczas upalnych dni lub nieuwagę ludzi przebywających w lesie, konieczne jest zapewnienie drożności dróg leśnych celem szybkiego dojazdu do ewentualnych miejsc powstania pożaru, poprzez usuwanie zalegających na drogach złomów i wywrotów. Natomiast w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób poruszających się po szlaku kajakowym rzeką Krutynią, drogach leśnych i publicznych oraz szlakach wyznaczonych przez tut. organ oraz osób przebywających i korzystających z pól biwakowych i ośrodków wypoczynkowych, jak również mieszkających w osadach leśnych dopuszczone zostało niniejszym zarządzeniem usuwanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogę, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.

4) Utrzymanie otwartego charakteru łąk śródleśnych, pastwisk i gruntów rolnych (wskazane w pkt 4 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Zaplanowane działania mają na celu zachowanie otwartego charakteru łąk, pastwisk i gruntów ornych, co poprawi warunki bytowania ptaków związanych z terenami otwartymi oraz przyczyni się do stworzenia optymalnych warunków do rozwoju gatunków roślin związanych z takimi ekosystemami.

5) Dochodzenie rannej zwierzyny postrzelonej przez myśliwych poza granicami rezerwatu przyrody.

Uwzględniając zapisy art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122 ze zm.) zgodnie z którym „W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, w celu zakończenia cierpień zwierzęcia, potrzebę jego uśmiercenia stwierdza m.in. lekarz weterynarii (...)”, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jako sprawujący nadzór na rezerwatem przyrody „Jezioro Nidzkie” wskazał Regionalnego Konserwatora Przyrody jako osobę uprawnioną do podejmowania telefonicznych decyzji w przypadku wystąpienia sytuacji związanej z koniecznością skrócenie cierpienia zwierzęciu konającemu po postrzale.

Niniejszy akt prawny obowiązuje do 22 czerwca 2022 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz

